

“May you lives in intersting times.”

-Sir Austen Chamberlain, late 1930s

Tématem letošního Bienále v Benátkách byla věta May you live in interesting times (čínskou kletbu “Přál bych vám žít v zajímavé době”, pronesl ve 30. letech 20. století ve svém proslovu britský ministr zahraničí Austen Chamberlain) a pro Bienále ji použil její kurátor (jinak ředitel londýnské galerie Hayward) Američan Ralph Rugoff.

Co vlastně toto letošní téma znamená a jak k němu přistupovat? Je to bráno opravdu jako kletba, která je vyřknuta nad soudobým světem? Reflektuje tato věta současné období plné náhlých změn a dopadajících krizí? Jednalo se tedy víceméně o přehlídku diskutovaných globálních témat, které hýbou společností?

79 umělců z celého světa se k naší „zajímavé době“ snažilo najít svůj postoj a výtvarné vyjádření. Hlavními tématy soudobé moderní společnosti, která se pro letošní bienále stala stěžejními, jsou především klimatická krize, ekologie, fake news, genderová témata, rasové menšiny...

Právě umělec, jako člověk s větší citlivostí, by se měl chopit průkopnického přístupu a poukazovat na důležitá témata. Jeho záměrem není až tak vytvářet nové náměty, spíše poukazovat, vizuálně přibližovat lidem problémy, nabádat k řešení a vůbec vzbudit zájem o danou tematiku. Umění by tak mělo promlouvat k lidem slovy: „Nebudte slepí, nebudte nevšímaví a zajímejte se o svět, ve kterém žijete!“

Anna Hůlková, Karolína Novotná

Autorské texty

Synchronicity (2018)

Když člověk vejde na výstavu do Arsenale, promlouvá toho tam na něj mnoho, dalo by se říci, že ta hmota mnoha na něj spíše křičí. Z každé strany, každého rohu člověka oslovují různou formou závažná témata, která ho nutí k zamyšlení se nad moderním světem, který je sám o sobě přeplněn, přehlčen a stále nafukován novými a novými vjemy, které se ale bohužel často překrývají a odvádějí pozornost od věcí podstatných. Letošní bienále se pokoušelo v tom velkém chaosu moderní doby vyzdvihnout právě věci podstatné. I možná proto je z toho člověk zprvu zmaten, cítí závažnost všech problémů a dostává pocit, že by si měl vytvářet ke každému námětu svůj postoj, reflektovat předložené vjemy, být schopen o nich přemýšlet a diskutovat. Snad přináší i nutkání volající po změně. Po změně svého myšlení a svého přístupu ke světu. Vzápětí se však dostává pocit nemožnosti nalézt nějaké řešení, nalézt východisko čelící problémům. Pocit nemožnosti. Člověk má potřebu utéct, někam se před tím vším schovat, najít místo klidu, kde na chvíli nebude muset čelit žádné útočící katastrofě, netolerantnosti, nebo marnosti lidského počínání.

Proto na mě udělal velký dojem japonský umělec Tsuyoshi Hisakado ve spolupráci s thajským filmovým režisérem a scénáristou Apichatpongem Weerasethakulem. Hisakado se ve své tvorbě zaměřuje na zdánlivě všední aspekty každodenního života, shromažďuje důkazy o historii a jevech jedinečných pro konkrétní místa. Z toho poté vytváří instalace, kde kombinuje zvuk, světlo a sochařství. Pro prezentaci svého díla na Biennale vypracovali tito dva umělci „pohled“ na snícího člověka a zároveň i nahlédnutí pravděpodobně do jeho snícího podvědomí. V první části můžeme vidět spící ženu, která leží nehybně na posteli. V promítací ploše je umístěn průhled, takové okénko, díky kterému můžeme nahlédnout až do snového prostředí, ukrytého v mysli ženy. Stěna a choreografie tvoří jeskyni a my se ocitneme jakoby uvnitř narativního obrazu, který se v intervalech mění a scéna se posouvá, stejně jako sny přecházející z jednoho obrazu na druhý. Když jsme uvnitř „jeskyně“ nemůže se nám nevybavit podobenství o jeskyni, kterým chtěl Platón vyjádřit svůj pohled na lidské poznání, na poznání pravdy, pravdy – neskrytosti, která zachraňuje svět a vyvádí člověka z labyrintu nevědomí a ukazuje mu opravdový svět a ne jen jeho stín.

Platónovo podobenství jeskyně je stále aktuální a v kontextu celého Biennale v konceptu čínské kletby „May you live in interesting times“ promlouvá k lidem, naléhá na jejich změnu myšlení a hledání podstaty. Nevidět jen přeludy a stíny, ale vidět opravdové problémy a nebýt k nim lhostejní.

"SNOVÝ PROSTŘEDÍ, MEZI TĚM VŠÍM CHAOSEM
TAKOVÝ PŘÍJEMNÝ KLIDNÝ PROSTOR"

PLATÓN, MÝTUS O JESKYNI

Sokrates: Představ si lidi v podzemním příbytku podobném jeskyni, která má k světlu otevřený dlouhý vchod podél celé jeskyně. V této jeskyni žijí lidé od dětství spoutaní na nohou a na krku, takže zůstávají stále na tomtéž místě a vidí jen rovně před sebe, protože pouta jim brání otáčet hlavou. Vysoko a daleko vzadu za nimi hoří oheň, uprostřed mezi ohněm a spoutanými vězni vede vzhůru cesta, podél níž je postavená nízká zeď na způsob zábradlí, jaké mají před sebou loutkáři a nad níž dělají své masky. Podél této zídky chodí lidé a nosí všelijaké nářadí, které přečnívá nad zídku, podoby lidí a zvířat z kamene a dřeva.

Glaukón: Předvádíš podivný obraz a podivné vězně.

Sokrates: Podobají se nám. Myslíš, že by takoví vězni mohli vidět sami ze sebe a ze svých druhů něco jiného než stíny vrhané ohněm na protější stěnu jeskyně?

Glaukón: Jak by mohli vidět, když jsou celý život nuceni držet hlavu nehybně?

Sokrates: Tito vězni by nemohli pokládat za pravdivé nic jiného než stíny oněch umělých věcí.

Glaukón: Nevyhnutelně.

Sokrates: Kdyby jeden z nich byl zbaven pout a přinucen náhle vstát, otočit šjí, jít a podívat se nahoru do světla, mohl by to udělat jen s bolestí a pro oslepující lesk by nebyl schopen dívat se na předměty, jejichž stíny předtím viděl; co by podle tebe řekl, kdyby mu někdo tvrdil, že tehdy viděl pouze přeludy? Nemyslíš, že by byl zmatený a domníval by se, že předměty tehdy viděné jsou pravdivější než ty, které mu ukazují teď?

Glaukón: Mnohem pravdivější.

Platónovo podobenství jeskyně je stále aktuální a v kontextu celého bienále v konceptu čínské kletby „May you live in interesting times“ promlouvá k lidem, naléhá na jejich změnu myšlení a hledání podstaty. Nevidět jen přeludy a stíny, ale vidět opravdové problémy a nebýt k nim lhostejní.

Christine and Margaret Wertheim – Crochet Coral Reef

Crochet Coral Reef od sester Wertheimových připomíná skutečnou expozici v mořském akváriu nebo muzeu. Je ukrytý v tmavé místnosti, kde jsou nasvíceny pouze vitríny s „korálovým útesem“, velká tabule a další „korál“, co se plazí vedle stěny v rohu prostoru. V dalším rohu je pak malá vitrína s „korálem“, který světélkuje. S odstupem celá instalace působí živě, stačilo by už jen přidat mořské živočichy, ale zblízka působí zvláště a bez života. Tento pocit navozují materiály, ze kterých je celé dílo vyrobeno a které do moře nepatří. Na první pohled není poznat, z kolika různých materiálů je dílo vytvořeno, ale když se pozorně zadíváte do vitrín, zjistíte, že se tam proplétá vlna s igelitovými sáčky, dráty s korálky, filtry a vánočními řetězy. Černý písek okolo útesů je někde prázdný, jinde se v něm také třpytí filtry a kovová očka od plechovek a povalují se v něm malé plastové kusy. Když návštěvníkovi po chvíli dojde, že všechny tyto materiály se v mořích skutečně vyskytují, a rozhodně tam nejsou žádným způsobem krásné, není to příjemný pocit, ale znamená to také, že dílo splnilo svůj úkol.

Crochet Coral Reef je projekt vytvořený sestrami Margaret a Christine Wertheimovými, nejsou to ovšem jediné osoby, které se na něm podílejí. Háčkové korály vznikají po celém světě, na projektu pracují tisíce lidí a tím zviditelňují jeden z problémů moderní doby – globální oteplování a jeho dopady na život v mořích a na korálových útesech. Projekt funguje již od roku 2005 a na Bienále je vystavena pouze část útesu – větší část v Arsenále, menší pak také v Giardini.^{[1][2]} Celé dílo spojuje více protikladů, než by se na první pohled zdálo. Prvním protikladem jsou dvě sestry, které ho vytvořily. Margaret Wertheim je autorkou vědecké literatury, zatímco její sestra, Christine Wertheim, se věnuje různým uměleckým profesím.^[3] Korál dále spojuje klasickou „ženskou“ činnost, kterou je háčkování s geometrií a matematikou, bez které by nemohly tvary korálu vzniknout.^[1] V neposlední řadě je zde také spojení krásy ručně vytvořených korálů s děsivou zprávou, kterou sdělují.

Zuzana Růžičková

Hmota mnoha

Subjektivní a zcela smyšlená abstraktní jednotka, popisující atmosféru Arsenalu, vznikuvší na základě subjektivního pocitu a vnímání, z jejichž podstaty se urodila myšlenka, že jisté proměnné bezprostředního prostředí výstavy v Arsenalu mají společného jmenovatele-všudypřítomný pocit abstraktní jednotky hmoty mnoha.

Zahlcení vjemy a dojmy. Témata Prostředky Formy Sdělení Reakce. Promíchávání a spjitosti, vztahy a sounáležitost, hledání, objevování, míra nedourčenosti, angažovanost, naléhavost, ostražitost, uvědomění a interpretace. Nevyrovnanost množství vjemů a času k jejich prozkoumání. Na velkém a malém prostoru. Zalidněnost. Převážně lidmi zběsile cvakajícími fotoaparáty. Cvak cvak cvak. Zahlcení zvuky, tóny z instalací mnohdy se bijícími a přebíjejícími. Zvuky lidí, útržky slov různých jazyků. Dupot a semtam více dětských výsknutí, než je potřeba. Zrychlený čas, jež ubíhá tím pomaleji, čím klesá míra udržitelnosti pozornosti. Častokrát je forma, použité médium díla vábivá, avšak svůj význam dobře za slupku ukryje! A tak nezbývá než zkoumat, prozkoumávat skryté významy a sdělení děl, a děl tam je habaděj, což zapříčiní nemožnost mysli soustředění ani chvíli vydechnout. Čímž pak vznikne pocit lehce frustrující, poněvadž zvědavý druh člověka se zájmem o umění by rád tomu všemu na zub přišel! A tak musí v té vší mnohosti rozehrát svou hru tříbení a objevovat. A hop a skok, úskok stranou, vymotání se a rozmotání a jako náplast na roztřesené vnímání objeví se tu a tam skulina děl, která svou jemnou formou sdělení způsobí nečekaný kontrast a vtiskne hmotě proměnnou, která jí dá smysl a tvar.

"TYJO, JAK KUKLIČKY, VID'"

Biologizing the Machine (tentacular trouble), Anicka Yi

Tvar mé hmoty dostal další ze svých podob po objevení díla jihokorejské umělkyně Anicky Yi. Zprvu klidným až idylickým dojmem působí organické tvary zavěšené v prostoru, s vyvěrajícími a příjemně zurčivými prameny v menších jezírcích pod nimi. Při bližším pozorování však člověk znejistí. Tvary kromě hmyzích pláštíků či kokonů připomínají i díky své světelné členitosti též rostoucí zduřelé lidské orgány, tekutina je při bližším ohledání oproti očekávání nikoliv čirá, ale hustěji tmavá, dojem vyvěrání je tak spíše dojem linoucího se plíživého slizu, který předznamenává cosi znepokojujícího. Práce tak ve své dvojí podstatě působí klidně i hrozivě zároveň. Odkazuje tedy dílo k tématu problému ekologie, na nebezpečí nenápadně kradoucího se znečišťování planety a jeho dopadům? Hra objevování, spojování a různých možností interpretace.

Anna Hůlková

Saudská Arábie – After Illusion

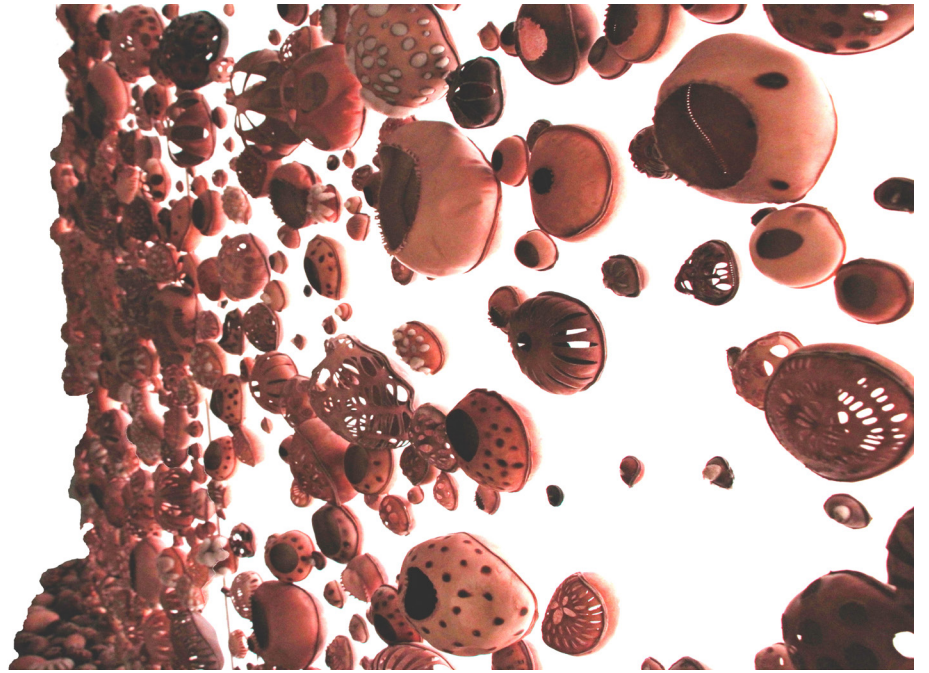
Saudskou Arábii zastupovala umělkyně Zahrah Al Ghamdi a svou instalaci After Illusion jistě zatajila dech mnoha návštěvníkům. Jakmile člověk vstoupí dovnitř, okamžitě ho obklopí šero a tajemná, klidná atmosféra umocněná jemnou vůní kůže. Celou místností se ve zvláštních záhybech vlní tlumeně zářící panely, které jsou pokryté koženými předměty připomínajícími korály. Každý má jinou velikost i tvar. Některý je prázdný, jiný plný vaty, zatímco další jen z poloviny. Všechny jsou ručně vyrobené, bez šablon či stroje a celá instalace tak působí silným kouzlem originality a jedinečnosti. Korály jsou někde po jednom připevněné k panelům, jinde v hustém shluku stoupají až ke stropu a hned nato rychle mizí, aby nás v dalším zákrutu přivedly k veliké hromadě, tvořící různorodou a neprostupnou hradbu. Dalším překvapením se poté stává moment, kdy divák neodolá pokušení a některého z korálů se opatrně dotkne. V tu chvíli se shora spustí zvuk bublající vody, připomínající svou slabě dunivou ozvěnou, jako by byl nahrán v prastaré, nedotčené jeskyni, a znásobí se, dotkne-li se člověk více z nich najednou. Po chvíli pozvolna mizí, dokud se celý prostor znovu neponoří do okouzlujícího ticha.

Jinými slovy, pavilon Saudské Arábie je svým klidem a jakousi jemnou syrovostí, kterou mu právě ona kůže dodává, místem, které stojí za to vidět a na vlastní kůži pocítit způsob, jakým k nám promlouvá.

Zahrah Al Ghamdi pojala své dílo jako jakýsi dialog mezi ní a materiálem, který si spojuje s domovem. Chtěla tím diváky doslova napojit na rodinný pocit, který se časem proměňuje podle toho, jak si ho návštěvník vyloží. Byl to pro ni způsob, jak pomocí imaginace pátrat po útěše na cestě k seberealizaci. Název je inspirován starou Arabskou básní, ve které autor popisuje své úsilí při snaze poznat opět svůj domov po tom, co ho dvacet let neviděl. K tomu osmdesátiletému básníku pomohla pouze iluze. Je to právě stav mysli, který nám brání nalézt pravdu, ale také je to jediná cesta k ní.

Eliška Císařová

"KDYŽ SE NA TO SAHLO,
VYDÁVALO TO ZVUKY,
TRĚBA JAKO KAPAJÍCÍ
VODA."

Korakrit Arunanondchai a Alex Gvojic

With history in a room filled with people with funny names five

Korakrit Arunanondchai je thajský umělec, který spojuje historii, přírodu, sebe-reprezentaci, autenticitu a turismus v jeden celek. Ve svých dílech propojuje projekci s malbami či instalacemi, které se navzájem doplňují. Témata jsou spjata s aktuálním děním v Thajsku, Thajskou kulturou, historií či přírodou.

Celé video podle slov autora pojednává o příhodě dvanácti dětí a jejich fotbalového trenéra v severním Thajsku, kteří zůstali uvězněni v jeskyni. Přestože je toto podstata příběhu, autorovi jde spíše o dění kolem příhody. Celou projekcí se v příběhu prolíná několik dimenzí – přírody, náboženství, duchů. Autor popisuje střet těchto dimenzí jako jakousi hru, ve které se všichni snaží přepsat si příběh ve svůj prospěch. Vojsko se snaží zachránit děti a zároveň se snaží připsat si roli pečovatele. Dále tu jsou mniši, kteří se snaží o to samé, křesťané, kteří se snaží přepsat příběh tak, že Ježíš děti zachránil a nakonec tu figuruje technologie. Oproti tomu je v projekci zmíněné téma přírody dnešní doby, kdy lidská aktivita zapříčiňuje globální oteplování, narušuje krajinu apod. Autor vnímá přírodu jako prostor, ve kterém je spousta druhů víry.

Video bylo promítáno na třech plátcích. Hlavní děj se odehrával na prostředním, na levém byl popisován příběh prarodičů, kde žena trpěla demencí, byla v ošetrovatelském domově, kam ji chodil navštěvovat její muž. Nejsem si jistá, co přesně se odehrávalo na pravém plátně. Podle mého názoru pravé plátno sloužilo hlavně na vyvolání emocí u diváka, nemělo příběh.

Co se týká mých pocitů, ty jsou kladné, ale zároveň trochu zmatené. Projekce byla jednoznačně velice působivá. Viděla jsem ji zprvu bez přečtení popisku a ne celou, zaujala mě však natolik, že jsem se k ní později vrátila, viděla ji celou, přečetla si popisek a trochu více ji pochopila. Dle mého z projekce nejde vyčíst přímo příběh, který autor popisuje, ale spíše střet jednotlivých dimenzí, děje se tam toho docela hodně a střídavě, tak to může diváka zmást, jako třeba mě. Celkově ve mně vyvolávala spirituální a environmentální pocit. Spirituální kvůli zeleným laserům, tanci, symbolům Nágy, která se ve videu objevovala často, a duchům. Tanec a Nága se mi zdály velmi propojené, jelikož způsob tance byl vlnitý, takže připomínal hada - Nágu. Projekcí diváka provází mluvené slovo v podobě šepotu, který tyto pocity podporuje. Environmentální kvůli velmi častým záběrům na přírodu, lesy. Vše působilo poněkud temně a tajuplně, a tak mi přijde, že se spirituální a environmentální stránka (dimenze) projekce navzájem podporovala.

Osobně jsem neviděla při o připsání si zásluh za záchranu dětí. Příběh jsem spíše vnímala tak, že záchrana dětí je zázrak, a to přesněji zázrak matky přírody. Ve spojitosti s matkou přírodou jsem viděla i sekundární příběh prarodičů. Zdál se mi jen jako doplňující, viděla jsem v něm nevyhnutelnou smrt a následný stesk.

V popisu autora také stojí, že se jeskyně nachází ve “zlatém trojúhelníku“ mezi Thajskem, Myanmarem a Laosem. Toto místo vnímá jako šedý prostor v lese, kde se národní identita rozplývá. To naprosto odpovídá projekci, ve které má člověk pocit, jakoby se vše spojilo v jedno, všichni si byli rovni, zcela jistě se mu podařilo tento pocit zachytit.

Přímo za prostředním plátnem se v místnosti nachází instalace šířící lasery (které jsou v projekci) po místnosti a dodává instalaci autentičnost.

Jana Lovašová

V Giardini byla také Korakritova instalace, přímo navazující na projekci v Arsenale. Můžeme v ní vidět objekty, které byly použity v projekci, například ženu s králíkem, obličej, lasery. Instalace působí jako ponurá zahrada, na objektech lze vidět brouky či hada. Ve spojitosti s touto instalací vidím příběh prarodičů z projekce, kteří dle mého symbolizují rodinnou zahradu, základ rodiny. Jak z projekce, tak i z této instalace jsem měla pocit, že autor naráží mimo jiné i na otázku ekologie.

Téma ekologie bylo na benátském Biennale otevřeno hned několikrát. Už sám název May You Live in Interesting Times k tomu svádí. A ačkoliv myšlenka ekologie nebyla vždy hlavním poselstvím daného díla, či pavilonu, já sama jsem si mnoho děl asociovala právě s nelibostí umělců v oddalování člověka od přírody.

A tak mě napadá, zda-li to byl můj subjektivní dojem, způsoben mojí povahou, vztahem k přírodě, anebo sami autoři daných děl měli v úmyslu předat návštěvníkům svůj názor na dnešní změny? Chtěli zapůsobit na pozorovatele tímto dojmem nebo se jejich uvažování promítlo do umění zcela neúmyslně? Ne vždy byly totiž tyto tendence na první pohled zcela rozpoznatelné.

Kupříkladu francouzský pavilon se nezabýval v zásadě ničím jiným, než právě dopadem člověka na planetu. Svým dokonalým propojením médií (plastika, obraz, video, performance,..) a výbornou schopností vtáhnout člověka do atmosféry, získal pozornost mnoha lidí.

Společný pavilon Finska, Švédska a Norska se zastřešujícím názvem Weather Report: Forecasting Future (Předpověď počasí: Předpověď budoucnosti) vyjadřoval podle mého názoru pomocí různých instalací, plastik, videí i stromů rostoucích přímo uvnitř pavilonu, vzájemný vztah mezi člověkem a ostatními organismy zde na Zemi. Dle mého se zde snažili o připomenutí toho, že člověk není na světě pánem, že s odstupem se tolik neliší od jiných forem života, tedy zvířat, rozličných malých organismů, potažmo i rostlin. A pokud si tuto věc neuvědomíme, poradí si planeta i bez nás.

Další ukázkou pavilonu inspirovaného tímto tématem byl filipínský pavilon pod titulem Island Weather. Plošná instalace, po níž se návštěvníci Biennale mohli projít a vidět skrze sklo na povrchu "propadliště země" způsobené zrcadlovými plochami uvnitř, opravdu evokovala často velmi nepříznivé ostrovní počasí. Skrývala ovšem mnoho dalších podtextů a mezi ním i nynější propojení všech částí světa skrze dostupnou leteckou dopravu, mezinárodní obchody a internet. Opět důvody nepříznivých vlivů člověka na svět.

Naopak například u díla Anicky Yi v Arsenale byl tento význam již lehce skryt. Instalace byla organická, z pohledu z dálky uklidňující, až meditační. Když se ovšem návštěvník přiblížil k objektům, bylo slyšet tiché zvuky různých přístrojů.

Jakoby tiskáren, praček, apod. Evokovalo to ve mne spoustu pocitů. Převažuje asi ten, že ačkoliv se někdo snaží žít co nejtradičnějším způsobem, ačkoliv je velmi citlivý k přírodě, vyhýbá se výtoky civilizace, neunikne před nimi. Na povrch se může zdát, že je vše naprosto přirozené, ale zblízka již ne. Každý z nás dýchá znečištěný vzduch, přijímá do svého těla mikroplasty apod.

Dalším souvisejícím tématem je vznik umělé inteligence, virtuální realita a nahrazování přirozených činností a přímých kontaktů s lidmi. Jen krátce se zmíním o čínském pavilonu, který na mě v tomto směru zapůsobil asi nejvíce. Obsahoval část s videoprojekcemi. Jedna z nich spočívala v přehrávání záběru kamery přímo z pavilonu, návštěvníci byli živě promítáni na stěnu a zároveň klasifikováni podle věku, pohlaví a dalších kategorií, díky funkci rozpoznávání obličejů, což je nyní velkým tématem právě v Číně. A také obsahoval část, jež měla vést k návratu k sobě, ke svému srdci. V té byly organické motivy jako například obraz moře doprovázený jeho šumem nebo ze všech stran růžová průchozí místnost, do níž se vcházelo pouze bez bot a tím pádem vyvolávala mnoho otázek, ale dá se říct, že vlastně zároveň i odpovědí. Alespoň tedy pro mne.

Upozornění na tyto problémy bylo obsažené i jinde, uvedla jsem jen krátký souhrn těch expozic, jež se mi v této souvislosti vybavily okamžitě a upoutaly mou pozornost. Umělci se ochranou přírody více či méně zabývají, samotné Benátky ale přes to, že se právě také kvůli klimatickým změnám potápí, dělají pravý opak. Ohromné lodě, všudypřítomné stánky se zbožím, které se stává téměř vzápětí odpadem, atd. Otázka také je, do jaké míry jsou jednotlivé expozice, kritizující náš přístup k přírodě, šetrné.

Zamýšlím se nad tím, jestli není naším posláním, také posláním umělců vystavujících na Biennale, předat skrze svou tvorbu více takových děl, která na situaci naší Země narážejí výrazným, jednoznačným způsobem. Přijde mi mimořádně nutné, aby si těchto odkazů všiml i člověk příliš se tím nezabývající. Je mým utopickým snem, aby umělecká scéna celého světa vzala současnou situaci jako závazek k šíření kladného vztahu k našemu domovu, Zemi.

Společný pavilon Finska, Švédska a Norska se zastřešujícím názvem Weather Report: Forecasting Future (Předpověď počasí: Předpověď budoucnosti) vyjadřoval podle mého názoru pomocí různých instalací, plastik, videí i stromů rostoucích přímo uvnitř pavilonu, vzájemný vztah mezi člověkem a ostatními organismy zde na Zemi. Dle mého se zde snažili o připomenutí toho, že člověk není na světě pánem, že s odstupem se tolik neliší od jiných forem života, tedy zvířat, rozličných malých organismů, potažmo i rostlin. A pokud si tuto věc neuvědomíme, poradí si planeta i bez nás.

Další ukázkou pavilonu inspirovaného tímto tématem byl filipínský pavilon pod titulem Island Weather. Plošná instalace, po níž se návštěvníci Biennale mohli projít a vidět skrze sklo na povrchu "propadlišť země" způsobené zrcadlovými plochami uvnitř,

opravdu evokovala často velmi nepříznivé ostrovní počasí. Skrývala ovšem mnoho dalších podtextů a mezi ním i nynější propojení všech částí světa skrze dostupnou leteckou dopravu, mezinárodní obchody a internet. Opět důvody nepříznivých vlivů člověka na svět.

Naopak například u díla Anicky Yi v Arsenale byl tento význam již lehce skryt. Instalace byla organická, z pohledu z dálky uklidňující, až meditační. Když se ovšem návštěvník přiblížil k objektům, bylo slyšet tiché zvuky různých přístrojů. Jakoby tiskáren, praček, apod. Evokovalo to ve mne spoustu pocitů. Převažuje asi ten, že ačkoliv se někdo snaží žít co nejtradičnějším způsobem, ačkoliv je velmi citlivý k přírodě, vyhýbá se výtvarným civilizace, neunikne před nimi. Na povrch se může zdát, že je vše naprosto přirozené, ale zblízka již ne. Každý z nás dýchá znečištěný vzduch, přijímá do svého těla mikroplasty apod.

Dalším souvisejícím tématem je vznik umělé inteligence, virtuální realita a nahrazování přirozených činností a přímých kontaktů s lidmi. Jen krátce se zmíním o čínském pavilonu, který na mě v tomto směru zapůsobil asi nejvíce. Obsahoval část s videoprojekcemi. Jedna z nich spočívala v přehrávání záběru kamery přímo z pavilonu, návštěvníci byli živě promítáni na stěnu a zároveň klasifikováni podle věku, pohlaví a dalších kategorií, díky funkci rozpoznávání obličejů, což je nyní velkým tématem právě v Číně. A také obsahoval část, jež měla vést k návratu k sobě, ke svému srdci. V té byly organické motivy jako například obraz moře doprovázený jeho šumem nebo ze všech stran růžová průchozí místnost, do níž se vcházelo pouze bez bot a tím pádem vyvolávala mnoho otázek, ale dá se říct, že vlastně zároveň i odpovědí. Alespoň tedy pro mne.

Upozornění na tyto problémy bylo obsažené i jinde, uvedla jsem jen krátký souhrn těch expozic, jež se mi v této souvislosti vybavily okamžitě a upoutaly mou pozornost. Umělci se ochranou přírody více či méně zabývají, samotné Benátky ale přes to, že se právě také kvůli klimatickým změnám potápí, dělají pravý opak. Ohromné lodě, všudypřítomné stánky se zbožím, které se stává téměř vzápětí odpadem, atd. Otázka také je, do jaké míry jsou jednotlivé expozice, kritizující náš přístup k přírodě, šetrné.

Zamýšlím se nad tím, jestli není naším posláním, také posláním umělců vystavujících na Biennale, předat skrze svou tvorbu více takových děl, která na situaci naší Země narážejí výrazným, jednoznačným způsobem. Přijde mi mimořádně nutné, aby si těchto odkazů všiml i člověk příliš se tím nezabývající. Je mým utopickým snem, aby umělecká scéna celého světa vzala současnou situaci jako závazek k šíření kladného vztahu k našemu domovu, Zemi.

Jana Pufflerová

Island Weather, Filipínský pavilon

Ve Filipínském pavilonu, který je součástí letošního Venice Art Biennale, se nachází instalace, nazývaná Island Weather, jejímž autorem je Mark Justiniani. Autor si ve své tvorbě hraje se zrcadly a je známý svými rozsáhlými instalacemi a uměleckými díly. Mark je často ztotožňovaný s linií sociálního realismu v 80. a 90. letech na Filipínách. Prostřednictvím uměleckých podnětů pracuje Mark s pojmy, díky kterým se nám snaží ukázat, jak lze vnímat realitu a jak jí vnímáme my. Ve své praxi od roku 1992 zastupoval Filipíny na zahraničních konferencích a výstavách. Dlouho se zajímá o optiku, iluzi, vnímání a vizi ve vztahu ke strukturám prostoru a času. Jeho soubor prací odráží jeho společenské realistické sklony.

O čem projekt Island Weather je?

Od pracovníků Biennale jsme zjistily, že projekt Island Weather zkoumá svět jako propojený ostrov. Zkoumá tak, jak je celý svět a společnost vzájemně propojený. Dennodenně čelíme hrozbám vysídlení, diskriminace a přírodních katastrof. Dozvídáme se, že o počasí nehovoříme pouze v atmosférickém smyslu, ale také má za úkol nás upozornit na případné obtíže. Příroda je neovlivnitelná a extrémní počasí má dopad na celý svět. Jako příklad uvádíme tajfun Haiyan, který zdevastoval Filipíny v roce 2013. Touto katastrofou ve Filipínách se inspiroval i sám Mark Justiniani a proto projekt Island Weather vychází z této zranitelnosti. Projekt znázorňuje prostředí, které simuluje plavbu na lodi napříč filipínským souostrovím. Island Weather si klade za cíl prohloubit naše rozhovory o způsobech vidění a vnímání. Cesta, kterou tento umělecký projekt představuje, zahrnuje ostrovy, které se unášejí na vodních útvarech. Podobně jako bójky, které mají schopnost udržet nás nad vodou v jakékoliv situaci.

Jak to v pavilonu vypadá?

Přestože jsou Filipíny souostroví skládající se ze 7641 ostrovů, dělí se do tří ostrovních skupin. Proto jsou ve filipínském pavilonu vytvořeny tři tematické instalace. Ačkoli se na první pohled zdají velmi podobné, každá z nich má svůj název a myšlenku. První instalace se nazývá „Island Voyage“. Vytváří trasy, které nás odkazují vidět světelné domy a místa, které se kombinují s fantazií, mýtem a realitou. Druhá instalace nese název „Local Forecast: Turbulent Weather“. Ta směřuje k aspektům majáku za účelem vytvoření zážitku ze sledování a vidění okolního prostředí. Poslední instalací je „Piers and Ports“. Snaží se rozšířit umělcovo zkoumání zraku a jeho pokus o vytvoření pravdy.

Vše je zakomponováno ve velké místnosti. Tyto instalace jsou vyrobeny z oceli, zrcadla, skla a dalších různorodých předmětů. Využívány jsou předměty běžného užívání, například archy papíru, nůžky, sponky, láhve, apod. Nalezneme zde také předměty jako bambusové tyče, cihly, žebříky a další různé konstrukce, které se skrývají v hlubinách ničeho.

Mark dal ve svých uměleckých instalacích dohromady zcela obyčejné a všední věci jako je kov, sklo a zrcadla a stvořil něco přitažlivého, udivujícího a divokého.

Díky zrcadlení předmětů, vložených ve tmavých prostorách konstrukce, vzniká optický klam hloubky a nekonečna, který můžeme vnímat, když na konstrukci vstoupíme. Jako jedna z mála instalací v Biennale, plně interaguje s návštěvníky a člověk na ní touží vstoupit. Autor chtěl, aby nám tato instalace rozproudila adrenalin v těle a aby diváci zažili pocit úžasu.

Přestože návštěvníci vědí, že instalace je vysoká maximálně jeden metr a že průřezy jsou ve skutečnosti mělké, tak iluze, kterou poskytují zrcadla, je činí nekonečně hlubokými a návštěvníci dostávají strach na instalaci vstoupit. Získávají také pocit nejistoty z toho, že se propadnou, jelikož plocha, po které se chodí, je skleněná. Mnoho návštěvníků právě díky iluzi hloubky na instalaci ani nevstoupí. Pro někoho je těžké rozeznat, že se jedná opravdu pouze o iluzi. Lze toto dílo nazvat Nekonečno.

Zpětná vazba

Na závěr jsme se zeptaly pár návštěvníků na názor na Filipínský pavilon. Většina odpovědí působila kladným dojmem.

„Přišlo mi hrozně sympatické, že to byl pavilon, kde se každý musel zapojit, když chtěl zažít to, co si organizátoři představovali. Byla to příjemná změna, že se člověk mohl stát součástí umění z nějaké hodně vzdálené země.“

„Na instalaci mě nejvíce lákalo překonání svého strachu z výšek. Přestože jsem věděla, že to není hluboké, občas jsem měla závrať.“

„Nejzajímavější bylo, že díky dokonalému propracování se mi nepodařilo rozeznat, kde průřez instalace končí, i když jsem se o to opravdu usilovně pokoušela. Vypadalo to opravdu nekonečně.“

Pavla Klabíková a Dita Wižďálková

Sun Yuan & Peng Yu

Dear, 2015

Sun Yuan a Peng Yu je umělecká dvojice spolupracující od roku 2000. Oba nejprve studovali olejovou malbu na Akademii umění v Beijingu. V roce 2000 se zformovali v uměleckou dvojici tvořící díla, ve kterých kombinují organické materiály ve střetu s různými médii a zpochybňují tak politické systémy a sociální autority. Jejich práce lze považovat za konfrontující a provokativní. Konceptuální práce dua většinou obsahují velké mechanické instalace, u kterých je naprosto klíčová snaha vyvolat v divákovi silnou psychickou a psychologickou reakci.

V areálu benátského Biennale mají umělec a umělkyně hned 2 díla, jedno v části Arsenale s názvem „Dear“ a druhé, novější dílo, v hlavní budově části Giardini s názvem „Can't Help Myself“. Z těchto děl mě obě velmi zaujaly, ale ráda bych se zaměřila především na dílo s názvem „Dear“. Objekt k sobě láká pozornost návštěvníků již téměř od vstupu do pavilonu Arenale a to svým děsivým zastrašujícím zvukem, který se rozléhá do všech stran a budí skoro pocit předzvěsti něčeho hrozného.

Objekt je tvořen křeslem, které je inspirované mramorovým křeslem z památníku Abrahama Lincolna ve Washingtonu, D. C. a gumovou hadicí, která v krátkých intervalech ožívá díky vysokému tlaku vzduchu, který do ní proudí. Poté sebou divoce zmítá všude kolem křesla a nechává rány na plexiskle, kterým je objekt obehnaný. Ve chvíli, kdy tento násilný okamžik na chvíli ustane, stane se z díla velmi klidný, vyrovnaný objekt. Ve chvíli, kdy je objekt nečinný a ztišený, působí pouze jako estetické dílo, které není ničím výjimečně zajímavé či hluboké. V tomto bodě by se v uměním nabitém Arsenale dalo dílo bez zájmu minout. Nicméně ve chvíli, kdy ožije černá gumová hadice objekt dostává naprosto jiný rozměr. Znepokojivost zvuku a divokého, nekontrolovatelného a nebezpečného pohybu v kontrastu se statickým bělostným a hladkým silikonovým křeslem vyvolává opravdu silné emoce a vážný zájem návštěvníků. Dílo působí zlověstně a svým charakterem velmi zapadá do první poloviny Arsenale, jelikož se zde kumuluje spousta děl, která jsou velmi drsná a sahají často až k samotné lidské podstatě a jdou až na dřev, ke kořenům.

I přes neobvyklost díla a schopnost vyvolat silné emoce není z díla patrné, k čemu odkazuje a čím má ve výsledku být. Jeho podstatu spatřuji v okamžiku šoku a tvárnosti významu a výkladu díla samotného, na druhou stranu by bylo velice zajímavé vědět, s jakou myšlenkou umělecká dvojice objekt vytvořila a zda za ním je opravdové pozadí. Pro mnohé tak může být dílo velmi matoucí a nic neříkající.

Lucie Šillerová

„TSSSS, AU!“

Armitage, Michael

La Biennale di Venezia byla založena v roce 1895 a nyní je jednou z nejslavnějších prestižních kulturních organizací na světě, která stojí v popředí výzkumu a propagace nových trendů současného umění, organizuje výstavy a výzkum ve všech svých specifických odděleních. Ralph Rugoff je kurátor 58. mezinárodní výstavy umění a letošní téma zní: May You Live in Interesting Times.

Na výstavě pro mě byla spousta zajímavých a úžasných děl, ale velmi mě zaujala díla umělce Michael Armitageho, jedná se o olejomalby na plátně, které jsou mi nejbližší. Podle mého názoru je zajímavé to, že práce je tradičně malebná ve východoafrickém stylu a vyčnívá tak ze zbytku - konkrétně je vystavena v Arsenale. Michael Armitage je umělec narozený v Keni, který v současné době žije mezi Nairobi a Londýnem. V roce 2017 se Michael Armitage připojil ke skupině fotožurnalistů dokumentujících politické shromáždění, které vedlo ke keňským všeobecným volbám. Během těchto událostí byl umělec svědkem inscenovaných kampaní politické agitace, které obsahovaly karnevalové prvky a cirkusovou atmosféru. V této sérii obrazů vyvolává podivný chaos a naléhavost těchto událostí. Kresby z původních záběrů a dokumentárních obrazů jsou pozastaveny mezi vznešenou vitalitou a čekající hrozbou násilí. Souhlasím s tím, že obrazy Michaela Armitage, které se nacházejí někde mezi fantastickou realitou a politickým chaosem moderního života, spojují několik narativních vláken. Jako vášnivý pozorovatel složité sociální dynamiky podvádí konvenční kódy reprezentace jazykem narativní malby. Malebná krása jeho živých obrazů, zvětšující se otázky nerovnosti a politické nejistoty, odporuje zlověstné realitě, v níž srážka luxusních detailů a zářivých barev poskytuje vhled do sociálních mor a politických ideologií, kterými se řídí každodenní život v Nairobi.

Jeho obrazy jsou vytvořeny s tradičními východoafrickými odstíny, materiály a technikami. Michael Armitage natírá na hadříkovou kůru lubugo látku, která je výsledkem náročného procesu porážení kůry na několik dní a nakonec jejího natahování. Celý proces ponechává materiál napnutý a často s otvory a hrubými prohlubněmi. Atypický povrch látky ovlivňuje způsob, jakým je olejová barva nanášena a jak zasychá, což se přidává k výrazným a osobitým amorfním tvarům Armitageovy tvorby. Podle mého názoru je kompoziční řešení zmíněného obrazu Mkokoteni, 2019 zajímavé tím, že jeho hlavní téma je dobře vidět v popředí: běžící muži jako metafora pro politické závody a celkový chaos vyvolává pocit obavy, naopak v pozadí probíhá běžný a pokojný život.

Barevné schéma klidných barev s kontrastními detaily v popředí. Malebné, široké tahy štětcem, velmi emotivně namalované tváře muže, zobrazující šílenství a chaos v protikladu k pozadí klidného města, které žije svým vlastním životem. Dominantou umělce jsou sociální a politické problémy, kterým čelí naše současná globální společnost. Armitage usiluje o zdůraznění univerzálních sociálních problémů, které monozi popírají.

Kateryna Husieva

Doprovodné výstavy

Jako doprovodné výstavy k letošnímu ročníku Bienále v Benátkách jsme navštívili Galleria dell'Accademia a Sbirka Peggy Guggenheim, které přispěly k doplnění současného umění vystavovaného v rámci Bienále. Obě tyto výstavy zajišťují pozitivní architektonický prožitek a představují díla z dávné i blízké minulosti.

První doprovodnou výstavou, kterou jsme navštívili, byla Galleria dell'Accademia, která se nachází v centru Benátek a představuje největší sbírku benátského umění vůbec. Díla umělecké sbírky se datují od 14. do 18. století. Jelikož probíhají veškeré restaurátorské práce za provozu galerie, jsou některé prostory uzavřené a obsah umělecké sbírky se stále mění. Stálá expozice se převážně nachází v prvním patře. Uspořádání děl se potýká s obrovskými rozdíly mezi obdobími. Díla nejsou seřazena chronologicky ani typologicky, v labyrintu si cestu musí návštěvník najít sám. V úvodu výstavy je prezentován vliv Byzantského umění na první benátské malíře, ukázkou je například dílo Korunovace Panny Marie od Paola Venezia, skutečného zakladatele benátské školy. V pokračování výstavy můžeme vidět díla rodiny Bellini, která je považována za zakladatelskou rodinu benátského malířství. V galerii je k vidění hned několik jejich děl, za zmínku však stojí hlavně oltární malba od Giovanniho Belliniho, nejznámějšího z rodu Bellini. Jeho triumf spočíval v tom, že na své obrazy přenesl takové světlo a barvu, jaké do té doby nikdo neviděl. Už na rané, pokojné Pietě. Snad nejrozměrnější obraz v galerii pocházející od Paola Veronese nese název Hostina v domě Leviho.

V přízemí probíhá vedlejší událost 58. mezinárodní výstavy benátského Bienále. Jedná se o významnou retrospektivní výstavu, která je první výstavou žijícího umělce uskutečněná v Galleria dell'Accademia. George Baselitz, který je považován za jednoho z nejvýznamnějších umělců druhé poloviny 20. století, zde představuje kritické okamžiky ve své mimořádné šedesátileté umělecké tvorbě. Výstava odráží vliv jeho pobytu v Itálii na jeho tvorbu. Během času stráveného ve Florencii se setkal s grafickými pracemi italské renesance, především s dřevořezem v šerosvitové manýře. Vyřezávané dřevěné bloky postupně barveny a tištěny na jeden kus papíru, aby se dosáhlo obrazu s několika barvami se stupňujícím stínováním. V roce 1966 dokončil svoji vlastní sérii dřevořezů. Husté grafické znaky a výrazná trojrozměrnost je dělají nejvíce nápadnými díly v jeho velkém objemu tištěných prací. Tento německý malíř a sochař si našel svůj osobitý styl, který se vyznačuje především malbou vertikálně otočenou ("hlavou dolů").

Velký smysl vidí ve figurální tvorbě. Velké tahy štětcem nekladou důraz na provedení detailů. I přesto se nějaké na obrazech vyskytují. V určité fázi své tvorby transformoval svá díla z období “drastické tvorby”. On sám to nazývá remixem.

Mezi vystavená díla z jeho sbírky, která nás nejvíce zaujala, bychom zařadili:

Sonderling - vyřezaný portrét ze dřeva

Elke - nahá žena “hlavou dolů”

Ankunft - (příchod), postava muže, která působí chladně (“nikdy není dostatek emocí”)

Grosser Kopf (Large head) - jeden z jeho prvních dřevořezů

Idol (Ernst Nejswestnij)

Po prohlídce Galleria dell'Accademia, jsme se přemístili na prohlídku sbírky Peggy Guggenheim. Peggy Guggenheim byla jednou z největších sběratelek umění 20. století. Umění kubismu, futurismu, metafyzického malířství, abstraktního malířství, surrealismu a avantgardního umění začala kupovat těsně před druhou světovou válkou. Dokázala otevřít dveře novým uměleckým směrům, a to pořádáním výstav, diskusí a také vydáváním katalogů, na kterých se sama podílela. Po válce se Peggy Guggenheim přestěhovala do benátského paláce Venier dei Leoni podél Grand Canal, kde následně strávila třicet let. Během svého života vytvořila jedinečnou uměleckou sbírku, která obsahuje díla známých umělců. Prostory, ve kterých se sbírka vystavuje, působí velmi útulně. Člověk si snad ani nemůže připadat, jako v galerii. Nabývá to dojmu, jako byste byli u někoho doma, kde čerpáte atmosféru z obrazů zavěšených na stěnách, nebo jiných děl, která vás nechtějí pustit pryč a dokážete se na ně dívat hodiny a hodiny. Na celou prohlídku vás navnadí úplně první obraz, který vidíte po vstupu. Gray scramble od Franka Stella byl velmi pestrý. Zužující se geometrický tvar v odlišných barvách získal naši pozornost. Součástí muzea je také vydlážděná zahrada a přístup k Grand Canalu, kde je k vidění známá socha jezdce. Dnes tuto sbírku Peggy Guggenheim vlastní a spravuje Solomon R. Guggenheim Foundation. V muzeu v Benátkách vedle Peggy Guggenheim mají také sbírku Hannelore B. a Rudolph B. Schulhof.

Anna Nemergutová a Šimon Pluhař

"A JEJÍ PSI SE JMENOVALI
CAPPUCCINO, WHITE ANGEL,
GYPSY, HONG KONG...
A VŠICNI TAM JSOU
ZAKOPANÝ NA DVORĚ"

Rozhovory

První den

Pocit nebo dojem:

Horko, únava, vyčerpání, hlad, deprese, haluz, psycho, emotivní, nelhostejnost

Jaký máš dojem z výstavy?

„Nikdy jsem tak ohromnou výstavu neviděla. Úplně nevím, co si o tom mám myslet. Lepší by pro mě bylo mít na to delší dobu, aspoň dva dny. Bylo to psychicky náročné.“

– *Pavla Klabíková*

„Bylo toho mnoho, co k člověku promlouvalo a snažilo se vzbudit zájem o danou problematiku. Člověk na závěr pociťoval dost vyčerpání a určitou frustraci a bezmoc. Zároveň jsem obdivovala různorodost zpracování, vizuálně velmi působivé ztvárnění témat moderní společnosti.“

– *Karolína Novotná*

Co si budeš z výstavy pamatovat?

„Budu si pamatovat určitě všechny animace. Vyvolávaly ve mně spoustu smíšených pocitů, ale hlavně deprese. Něco mi připadalo až nechutné.“

– *Dita Wižďálková*

„Rozhodně bílou židli s hadicí. Dělal to hrozně nepříjemný hluk.“

– *Eliška Císařová*

„Zaujala mě torza hlav na konstrukcích. Mimo to tam bylo hodně depresivních míst.“

– *paní Bláhová*

„Nelhostejnost. Celé to bylo o promlouvání umělců k lidem skrze umění, poukazování na dění, které není dobré přehlížet a tvářit se, že tyto problémy neexistují.“

– *Karolína Novotná*

Co se ti líbilo?

„Líbilo se mi, jak se lidé mohli procházet po sklech ve Filipínském pavilonu. Mohli tak překonávat strach, když věděli, že je to jenom iluze hlubokého prostoru.“

– *Anna Nemerhutová*

Druhý den

Pocit nebo dojem:

Zvědavost, lepší, vyspalý, volnějši, náročný,
příjemnější, různorodý

Co si budeš z výstavy pamatovat?

„Budu si pamatovat hororové Rusko a jeho
pavilon.“

– *Veronika Pausarová*

„Určitě ten robotický štětec, co pořád dokola
uklízal krev. Dělal se mi z toho špatně od
žaludku.“

– *Eliška Císařová*

Jaký máš dojem z výstavy?

„Je toho tady na mě moc. Je to moc hezký, ale
už jsem unavená.“

– *Eliška Ondřejová*

„Je to tu hodně různorodé. Přejde mi zajímavé,
jak každá země pojímá moderní umění jinak.“

– *Klára Švecová*

„Já jsem tady celkem šťastná. Stále tu na-
cháším novou inspiraci i jako učitelka.“

– *paní Bláhová*

„Je to dneska volnějši a příjemnější, jak se
prochází i venku v parku, připomíná mi to
zoologickou.“

– *Jan Němec*

Co se ti líbilo?

„Velká černá plastika koule v Dánském pavilonu, ta mě oslovila. Bylo to jediné dílo na Biennále,
které bylo pro lidi jako jsem já. Byla z materiálu, který pohlcovl světlo a dával prostor fantazii.
Film, který to dílo doprovázel, byl až metafyzický.“

– *Šimon Paplham*

„Líbila se mi tematika s mořem ve francouzském pavilonu a taky pavilon Skandinávie, hlavně
kvůli té přírodě a řasám.“

– *Veronika Pausarová*

Třetí den

Pocit nebo dojem:

Mokro, zima, zmoklý, fascinovaný, překvapený, utrpení, stálost, jednotvárnost, mimořádný

Co si budeš z výstavy pamatovat?

„Byla jsem fascinovaná upsidedownovými obrazy Baselitze.“

– Kamila Krňáková

„Jednoznačně obličej andílků a Ježíšků. Z Peggy je těžké vybrat, ale asi to bude Magritte a jeho obraz Empire of light.“

– Jana Lovašová

Jaký máš dojem z výstavy?

„Zatím jsem neviděl v Accademii všechno, takže nemohu úplně posoudit. Každopádně oproti předchozím dnům je to neporovnatelné.“

– Šimon Paplhám

„Když vidím výstavu obrazů z tohoto období, nepřestává mě udivovat stálost témat, přesto že je to ve skutečnosti logické.“

Co se ti líbilo?

„Všechno z Peggy Guggenheimové. Spoustu ‚velikánů‘ na jednom místě, je skvělý to vidět. Z Accademie obrazy jiných tvarů než obdélníkové, nebyly tak časté a tím pádem tvarem poutavé.“

– Jana Lovašová

„Guggenheim se mi líbila. Nebylo to depresivní a na té výstavě bylo plno známých autorů, které jen tak zase neuvidím, takže jsem moc ráda.“

– Pavla Klabíková

Zažil jsi něco nevšedního? Máš nějaké zážitky?

„Měla jsem takový hlad, že se mi chtělo zvracet.“

– Dita Wižďálková

„Pro mě velký zážitek bylo cestovat lodičkou.“

– Anna Nemergutová

Závěrem

The image features a minimalist, abstract design. It consists of several overlapping geometric shapes. On the left, there is a large, solid orange shape. To its right, a yellow shape overlaps it, and further right, a white shape overlaps the yellow one. The overall composition is clean and modern, with a focus on color and form.

Arsenale: Slova dojmů závěrem

Dílo Anicky Yi je jen jedním z onoho mnoha, které se vyslovují důmyslným způsobem vůči aktuálním spleťtým otázkám naší zajímavé doby.

K ní se na výstavě nejrůznějšími, zpravidla velmi zajímavými a propracovanými způsoby vyjadřují opravdu všichni vystavující umělci, v zastoupení nejrůznějších koutů světa, s věhlasem velikým, jaký má například Arthur Jaffa, ale i tím, který teprve možná vzroste, za tuto kategorii si troufám jmenovat třeba právě Anicku Yi. V jakémsi cítěném souladu byla výstava koncipována i s přihlédnutím ke členění témat a v podstatě se i dobře popasovala s členěním v prostoru, vezmeme-li v potaz omezující podmínky. Po formální stránce se tedy výstavě nedá snad nic vytknout. Ba naopak, kvality mnohých děl jsou bezesporu úctyhodné a už jen pozorování přehlídky vybraných možností zpracování uměleckých námětů je zvláště přínosným. A přesto pak s odstupem času člověku ulpívá v mysli jakási pachuť. Vlastně stačilo vyjít pár kroků z Arsenale a proudící masy lidu přivedly člověka k zamyšlení nad účelností této velkolepé přehlídky. Komfort umění v krabíčce opravdu poukázal na nejpestřejší škálu palčivých témat sužující soudobou společnost. Možná spíše ale než-li řešení, zbyla člověku zmíněná pachuť určité bezmoci a nemožnosti zadostiučinění...

Anna Hůlková

slovo redakce

fotografie lidi (protože
jsem tam byli hlavně
spolu bla bla

zdroje

[1] NOVOTNÝ, František. Platon: Ústava. Platon: Ústava / František Novotný [online]. 1921 [cit. 2019-10-09].

Korakrit Arunanondchai | MoMA. [online]. Copyright © 2020 The Museum of Modern Art [cit. 11.02.2020]. Dostupné z: <https://www.moma.org/calendar/exhibitions/3707>

Catalogo Biennale 58th Int. Art Exhibition “May You Live in Interesting Times”, 2019

Biennale Arte 2019 - Korakrit Arunanondchai - YouTube. YouTube [online]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=BrigGOUjHoM&t=1s>

White Cube - Artists - Michael Armitage . White Cube [online]. Copyright © 2020 WHITE CUBE [cit. 11.02.2020]. Dostupné z: https://whitecube.com/artists/artist/michael_armitage

About Mark – Mark Justiniani. Mark Justiniani [online]. Copyright © 2020 Mark Justiniani. All Rights Reserved. [cit. 11.02.2020]. Dostupné z: <https://markjustiniani.com/about-mark/>

Venice Art Biennale 2019: May You Live in Interesting Times – Mark Justiniani. Mark Justiniani [online]. Copyright © 2020 Mark Justiniani. All Rights Reserved. [cit. 11.02.2020]. Dostupné z: <https://markjustiniani.com/venice-art-biennale-2019-may-you-live-in-interesting-times/>

Sun Yuan & Peng Yu | Galleria Continua. GALLERIA CONTINUA | San Gimignano | Beijing | Les Moulins | Habana | Roma [online]. Copyright © 2020 GALLERIACONTINUA [cit. 11.02.2020]. Dostupné z: <https://www.galleriacontinua.com/artists/sun-yuan-peng-yu-73/biography>

<https://www.designboom.com/art/sun-yuan-peng-yu-dear-venice-art-biennale-05-09-2019/>

Gallerie dell'Accademia [online]. [cit. 2020-02-18]. Dostupné z: <https://zero.eu/it/luoghi/145388-gallerie-dellaccademia,venezia/>

<https://universes.art/en/venice-biennale/2019/tour-arsenale-1/sun-yuan-peng-yu>

technické informace